I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 121/2012/EU RENDELETE

(2012. február 15.)

az 1290/2005/EK és az 1234/2007/EK rendeletnek az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke első bekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való továbbítását követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére [2],

a rendes jogalkotási eljárás keretében [3],

mivel:

(1) A kijelölt szervezeteknek az intervenciós készletekből származó élelmiszerekkel a Közösség leginkább rászoruló személyei számára történő szétosztás céljából való ellátására vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló, 1987. december 10-i 3730/87/EGK tanácsi rendelet [4], amelyet később hatályon kívül helyeztek és beillesztettek a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletbe (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) [5], két évtizede az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás megbízható rendszerét hozta létre (a továbbiakban: az élelmiszer-osztási rendszer), és a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése révén hozzájárult az uniós társadalmi kohézióhoz.

(2) A közös agrárpolitikának (KAP) a Szerződés 39. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célkitűzései között szerepel a piacok stabilizálása, valamint a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátása. Az évek során az élelmiszer-osztási rendszer elősegítette mindkét célkitűzés teljesítését, és az Unió leginkább rászoruló személyeit sújtó élelmezési bizonytalanság csökkentésével létfontosságú eszköznek bizonyult, amely – miközben csökkentette az intervenciós készleteket – hozzájárult az élelmiszerek széles körű hozzáférhetőségének garantálásához az Unióban.

(3) Az Európai Parlament 2011. július 7-i állásfoglalásában átmeneti megoldás kidolgozására kérte fel a Bizottságot és a Tanácsot a jelenlegi többéves finanszírozási keret hátralévő évei tekintetében, hogy elkerülhető legyen az élelmiszersegélynek az 500 millió EUR értékű finanszírozás 113 millió EUR értékűre mérséklődése miatti nagymértékű csökkenése, valamint biztosítva legyen, hogy az élelmiszersegélytől függők ne szenvedjenek az élelmiszerszegénységtől.

(4) A jelenlegi élelmiszer-osztási rendszer az uniós intervenciós készletekből származó termékek szétosztásán alapul, amelyet ideiglenes jelleggel piaci beszerzések egészítenek ki. A KAP egymást követő reformjai és a termelői árak kedvező alakulása azonban az intervenciós készleteknek, valamint a rendelkezésre álló termékek körének fokozatos csökkenéséhez vezetett. Az 1234/2007/EK rendelet jelenlegi változata a piaci beszerzést kizárólag akkor teszi lehetővé, ha egyes termékek ideiglenesen nem állnak rendelkezésre. A Törvényszéknek a T-576/08. sz. ügyben hozott ítélete [6] tükrében az élelmiszerek uniós piacon

[1] A 2011. január 20-i vélemény (HL C 84., 2011.3.17., 49. o.) és a 2011. december 8-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
[2] HL C 104., 2011.4.2., 44. o.
[3] Az Európai Parlament 2009. március 26-i álláspontja (HL C 117. E, 2010.5.6., 258. o.) és a Tanács 2012. január 23-i álláspontja első olvasatban (HL C 38. E, 2012.2.11., 1. o.). Az Európai Parlament 2012. február 15-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
[4] HL L 352., 1987.12.15., 1. o.
[5] HL L 299., 2007.11.16., 1. o.
[6] T-576/08. sz. ügy *Németország* kontra *Bizottság*, 2011. április 13-i ítélet (még nem tették közzé).

történő beszerzése nem válthatja fel rendszeresen a csökkentett intervenciós készleteket. Ilyen körülmények között helyénvalónak tűnik az élelmiszer-osztási rendszer megszüntetése. Annak érdekében, hogy a tagállamokban a jelenlegi élelmiszer-osztási rendszert használó jótékonysági szervezetek elegendő időt kapjanak az új helyzethez való alkalmazkodásra, az élelmiszer-osztási rendszert úgy kell módosítani, hogy a szervezetek számára bizonyos idő álljon rendelkezésére a fokozatos kivonásra, amely alatt az élelmiszer-osztási rendszerben a piaci beszerzéseket kell rendes ellátási forrássá tenni az intervenciós készletek kiegészítésére, amennyiben azok nem megfelelő mértékben állnak rendelkezésre. A fokozatos kivonásra vonatkozó időszaknak a 2013. évi terv megvalósításával le kell zárulnia.

(5) Az uniós élelmiszer-osztási rendszert a létező tagállami élelmiszerosztó rendszerek sérelme nélkül kell alkalmazni.

(6) A hatékony és eredményes költségvetési gazdálkodás biztosítása érdekében szükséges rögzíteni az uniós segítségnyújtás felső határát. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) finanszírozott kiadásoknak a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet [1] 3. cikke (1) bekezdésében foglalt felsorolását ki kell egészíteni az élelmiszer-osztási rendszerrel.

(7) A tapasztalat megmutatta, hogy az élelmiszer-osztási rendszer irányítása terén bizonyos kiigazításokra van szükség. A Bizottságnak ezért a tagállamok által hozzá eljuttatott kérelmek és más relevánsnak ítélt információk alapján éves terveket kell kialakítania az élelmiszer-osztási rendszer végrehajtására 2012-ben és 2013-ban. A tagállamok élelmiszerek iránti kérelmeinek nemzeti élelmiszer-osztási programokon kell alapulniuk, amelyekben a tagállamok – táplálkozástani szempontok figyelembevételével – meghatározzák a leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztásra vonatkozó célkitűzéseiket és prioritásaikat. Ezzel összefüggésben helyénvaló, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen arra, hogy előnyben részesítsék az uniós eredetű termékeket. Végezetül szükséges az éves terv végrehajtásához kapcsolódó költségek megfelelő fedezetének biztosítása, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen – az éves tervben rendelkezésre bocsátott források keretein belül – a kijelölt szervezetek bizonyos adminisztrációval, szállítással és tárolással kapcsolatos költségeinek visszatérítésére.

(8) A tagállamoknak el kell végezniük a megfelelő adminisztratív és fizikai ellenőrzéseket, és szabálytalanságok esetén szankciókat kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy az éves tervek az alkalmazandó szabályokkal összhangban kerüljenek végrehajtásra.

(9) A jelenlegi élelmiszer-osztási rendszer folyamatos működésének biztosítása valamint annak érdekében, hogy a fokozatos kivonás hatékonyan történjen, ezt a rendeletet 2012. január 1-jétől a 2013. évi terv megvalósításáig kell alkalmazni.

(10) Az 1290/2005/EK és az 1234/2007/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

[1] HL L 209., 2005.8.11., 1. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1290/2005/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

„g) az 1234/2007/EK rendelet 27. cikke szerinti, az Unió leginkább rászoruló személyei számára történő élelmiszerosztás rendszere."

2. cikk

Az 1234/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. a 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„27. cikk

Az Unió leginkább rászoruló személyei részére történő élelmiszerosztás rendszere

(1) A 2012. és 2013. évre létrehozásra kerül az Unió leginkább rászoruló személyei számára a tagállamok által kijelölt szervezeteken – amelyek nem kereskedelmi vállalkozások – keresztül történő élelmiszerosztást lehetővé tevő rendszer. Az élelmiszer-osztási rendszer számára az intervenciós készletekből termékeket kell rendelkezésre bocsátani, vagy ha nem állnak rendelkezésre élelmiszer-osztási rendszer céljaira alkalmas intervenciós készletek, élelmiszereket kell beszerezni a piacról.

Az első bekezdésben említett élelmiszer-osztási rendszer alkalmazásában »leginkább rászoruló személyek« az olyan természetes személyek, beleértve az ilyen személyekből álló családokat és csoportokat, akiknek az illetékes nemzeti hatóságok által elfogadott támogathatósági kritériumok alapján megállapították, illetve elismerték szociális és pénzügyi rászorultságát, vagy a kijelölt szervezetek által alkalmazott és az illetékes nemzeti hatóságok által jóváhagyott kritériumok szerint ilyennek ítélték.

(2) Az (1) bekezdés szerinti élelmiszer-osztási rendszerben részt venni kívánó tagállamok élelmiszer-osztási programot nyújtanak be a Bizottsághoz, mely a következőket tartalmazza:

a) a program fő jellemzőinek és célkitűzéseinek részletes ismertetése;

b) a kijelölt szervezetek;

c) az évente szétosztandó élelmiszer-mennyiség iránti kérelem és más releváns információk.

A tagállamok az élelmiszereket objektív kritériumok alapján, a tápérték és a szétosztásra való alkalmasság figyelembevételével választják ki. Ebből a célból a tagállamok előnyben részesíthetik az uniós eredetű élelmiszereket.

(3) A tagállamoknak a (2) bekezdés első albekezdésének c) pontjában említett, az élelmiszer-osztási programjuk részeként benyújtott kérelmei és más relevánsnak ítélt információk alapján a Bizottság éves terveket fogad el.

Valamennyi éves terv megállapítja az Unió által az adott évre előirányzott források tagállamok közötti elosztását.

Ha az éves tervben szereplő termékek nem állnak rendelkezésre intervenciós készlet részeként abban a tagállamban, amelyben azokra szükség van, akkor a Bizottság az éves tervben rendelkezik azok átadásáról olyan tagállamból, amelyben azok intervenciós készlet részeként rendelkezésre állnak.

A Bizottság a végrehajtását érintő fejlemények fényében felülvizsgálhatja az éves tervet.

(4) Az élelmiszereket ingyenesen kell az említett szervezetek rendelkezésére bocsátani.

A leginkább rászoruló személyek részére történő élelmiszerosztás:

a) ingyenes; vagy

b) olyan áron történik, amely semmi esetben sem haladja meg az elosztást végző kijelölt szervezetnél felmerült, a (7) bekezdés második albekezdésének a) és b) pontja alapján fedezhető költségeken kívüli költségek által indokolt szintet.

(5) Az (1) bekezdésben említett élelmiszer-osztási rendszerben részt vevő tagállamok:

a) éves jelentést nyújtanak be a Bizottsághoz az élelmiszerosztási program végrehajtásáról;

b) megfelelő időben tájékoztatják a Bizottságot az élelmiszer-osztási programok végrehajtását érintő fejleményekről.

(6) A program keretében támogatható költségeket az Unió finanszírozza. Ez a finanszírozás költségvetési évente nem haladhatja meg az 500 millió EUR-t.

(7) A program keretében támogatható költségek:

a) az intervenciós készletekből rendelkezésre bocsátott élelmiszerek költségei;

b) a piacról beszerzett élelmiszerek költségei; valamint

c) az intervenciós készletekből származó élelmiszerek tagállamok közötti szállításának költségei.

Az egyes tagállamok számára az éves tervek végrehajtására rendelkezésre álló pénzügyi források keretében a nemzeti illetékes hatóságok a következő költségeket tekinthetik támogathatónak:

a) az élelmiszereknek a kijelölt szervezetek raktáraiba történő szállításának költségei;

b) a kijelölt szervezeteknél felmerülő következő költségek azon része, amely közvetlenül az éves tervek végrehajtásához kapcsolódik:

i. adminisztratív költségek;

ii. a kijelölt szervezetek raktárai és a végső elosztóhelyek közötti szállítási költségek; valamint

iii. tárolási költségek.

(8) A tagállamok elvégzik az adminisztratív és fizikai ellenőrzéseket annak biztosítására, hogy az éves tervek végrehajtása az alkalmazandó szabályoknak megfelelően történjen, és meghatározzák a szabálytalanságok esetén alkalmazandó szankciókat.

(9) Az »európai uniós támogatás« kifejezést az Európai Unió jelképével együtt egyértelműen fel kell tüntetni az éves terv keretében szétosztott élelmiszerek csomagolásán és az elosztópontokon is.

(10) Az első albekezdésben említett élelmiszer-osztási rendszer nem érinti az uniós jognak megfelelő olyan egyéb nemzeti rendszereket, amelyek alapján a leginkább rászoruló személyek részére élelmiszerosztásra kerül sor.";

2. a 204. cikk a következő ponttal egészül ki:

„(6) A 27. cikket 2012. január 1-jétől a 2013. évi terv végrehajtásának befejezéséig kell alkalmazni."

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2012. január 1-jétől a 2013. évi terv befejezéséig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2012. február 15-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
N. WAMMEN